

TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı : 17888

Tarih : 12.05.2026

44618

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Akın GÜRLEK** tarafından Anayasa'nın 98'inci, TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri uyarınca yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

George ASLAN

Mardin Milletvekili

Şırnak'ın Beytüşşebap ilçesine bağlı Kovankaya/Mehre köyünde yaşayan Süryani/Keldani yurttaşlar Hürmüz Diril ve Şimoni Diril, Ocak 2020'de kaybolmuş; Şimoni Diril'in cansız bedenine kayboluşundan yaklaşık 70 gün sonra ulaşılmış, Hürmüz Diril'in akıbeti ise aradan geçen altı yılı aşkın süreye rağmen açıklığa kavuşturulamamıştır.

Diril ailesinin yaşadığı olay; yaşam hakkı, etkili soruşturma yükümlülüğü, hakikate erişim, cezasızlıkla mücadele, Süryani/Keldani yurttaşların güvenli geri dönüşü ve eşit yurttaşlık hakkı bakımından devletin kurumsal sorumluluğunu doğrudan ilgilendirmektedir.

Bugüne kadar farklı milletvekilleri tarafından Hürmüz Diril ve Şimoni Diril dosyasına ilişkin çok sayıda yazılı soru önergesi verilmiş; ancak Adalet Bakanlığı başta olmak üzere ilgili bakanlıklardan önergelere hiçbir cevap verilmemiştir. Sadece bazı önergelerde "görev ve yetki alanına girmediği" yönündeki şekli cevaplarla yetinilmiştir.

Meclis denetiminin bu biçimde cevapsız bırakılması, yalnızca milletvekillerinin bilgi edinme ve denetim yetkisini zayıflatmamaktadır; aynı zamanda Diril ailesinin hakikat arayışını da yalnızlaştırmaktadır. Bir ailenin yıllardır beklediği yanıt, bakanlıkların sessizliğinde kaybolamaz. Yaşam hakkını ilgilendiren bir dosyada idarenin suskunluğu, adalet arayışının önüne çekilmiş ikinci bir karanlık perdesine dönüşmektedir.

Öte yandan Bakanlığınız tarafından Ceza İşleri Genel Müdürlüğü bünyesinde Faili Meçhul Suçları Araştırma Daire Başkanlığı kurulduğu; ülke genelinde 75 ilde 638 dosya ve 693 maktule ilişkin inceleme süreci başlatıldığı kamuoyuna açıklanmıştır. Bu açıklama, Hürmüz Diril ve Şimoni Diril dosyası bakımından Bakanlığınızın sorumluluğunu daha da görünür kılmaktadır. Zira ortada bir kadının öldürüldüğü, bir erkeğin akıbetinin hâlen karanlıkta kaldığı, aile avukatlarının ek soruşturma taleplerinin gündemde olduğu ve basına yansıyan son telefon kayıtlarında “Ben devletin adamıyım” şeklindeki beyanlarla devletle ilişki, korunma beklentisi, muhbirlik ve kamu görevlileriyle temas iddialarının tartışıldığı ağır bir dosya bulunmaktadır.

Adalet Bakanı olarak göreviniz, eski Bakanların cevapsız bıraktığı bu soruların üzerini örtmek olmamalıdır. Bakanlığınızın kurumsal sürekliliği, geçmişte yanıtı bırakılan önergelerin de sorumluluğunu taşır. Eğer faili meçhul dosyaların aydınlatılması yönünde samimi bir irade varsa, Hürmüz Diril ve Şimoni Diril dosyası bu iradenin ilk sınavlarından biri olmalıdır.

Bu bağlamda;

1. Hürmüz Diril ve Şimoni Diril dosyası, Bakanlığınız bünyesinde kurulan Faili Meçhul Suçları Araştırma Daire Başkanlığı tarafından incelemeye alınan 638 dosya arasında yer almakta mıdır?
2. Dosya bu kapsamda yer alıyorsa, hangi tarihte incelemeye alınmıştır ve bugüne kadar hangi işlemler yapılmıştır?
3. Dosya bu kapsamda yer almıyorsa, Şimoni Diril’in öldürülmesi ve Hürmüz Diril’in akıbetinin hâlen açıklığa kavuşturulamaması karşısında bu dosyanın dışarıda bırakılmasının gerekçesi nedir?
4. Hürmüz Diril ve Şimoni Diril dosyasına ilişkin bugüne kadar milletvekilleri tarafından verilen yazılı soru önergeleri neden yanıtı bırakılmıştır?
5. Bakanlığınız, önceki dönemlerde yanıtı bırakılan yazılı soru önergelerini yeniden inceleyerek Meclise ve kamuoyuna gecikmiş de olsa açıklayıcı yanıt verme yönünde bir çalışma yürütecek midir?
6. Şimoni Diril’in öldürülmesi ve Hürmüz Diril’in kaybedilmesi sürecinde tüm faillerin, azmettirenlerin, yardım edenlerin ve olayla bağlantılı kişi ağlarının ortaya çıkarılması amacıyla Bakanlığınızca herhangi bir inceleme, müfettiş görevlendirmesi veya adli/idari denetim yapılmış mıdır?

7. Basına yansıyan telefon kayıtlarında sanık Apro Diril'e atfedilen "Ben devletin adamıyım" beyanı, muhbirlik iddiaları, kamu görevlileriyle temas, korunma beklentisi ve savcılık dosyasına erişim iddiaları Bakanlığınız tarafından incelenmiş midir?
8. Söz konusu telefon kayıtları ve HTS verileri bakımından aile avukatlarının ek soruşturma taleplerinin karşılanıp karşılanmadığı Bakanlığınızca araştırılmış mıdır?
9. Dosyada adı geçen kamu görevlileri, kolluk personeli, korucular, istihbari temas iddiası bulunan kişiler veya güvenlik birimleriyle ilişkili olduğu ileri sürülen şahıslar hakkında herhangi bir adli ya da idari işlem yapılmış mıdır?
10. Hürmüz Diril ve Şimoni Diril'in kaybolduğu bölgenin güvenlik kontrolünün yoğun olduğu dikkate alındığında; köye giriş çıkış kayıtları, jandarma kontrol noktası kayıtları, devriye çizelgeleri, operasyon kayıtları ve kamera/İHA görüntülerinin dosyaya eksiksiz kazandırılıp kazandırılmadığı Bakanlığınız tarafından incelenmiş midir?
11. Dosyadaki gizlilik kararlarının aile ve avukatların hakikate erişim hakkını ne şekilde etkilediğine ilişkin Bakanlığınızca herhangi bir değerlendirme yapılmış mıdır?
12. Hürmüz Diril'in akıbetinin açıklığa kavuşturulması için 2020 yılından bugüne kadar yürütülen arama, soruşturma ve delil toplama işlemlerinin yeterliliği Bakanlığınızca denetlenmiş midir?
13. Faili Meçhul Suçları Araştırma Daire Başkanlığı'nın çalışma usul ve esasları nelerdir? Bu daire hangi ölçütlere göre dosya seçmektedir?
14. Daire Başkanlığı yalnızca kesinleşmiş faili meçhul cinayet dosyalarını mı incelemektedir, yoksa akıbeti hâlen belirlenemeyen kayıp kişi dosyaları da kapsamda mıdır?
15. Süryani/Keldani yurttaşların tarihsel olarak maruz kaldığı köy boşaltmaları, faili meçhul cinayetler, zorla kaybedilme iddiaları ve güvenli geri dönüş sorunları, Diril dosyası incelenirken özel bir kırılganlık ve ayrımcılık riski olarak ele alınacak mıdır?